

Opole, dnia 9 kwietnia 2018r.

I. Na podstawie jakich aktów prawnych działa spółka cywilna i partnerska oraz kto może w niej pracować?

Zagadnienia dotyczące praktyk zawodowych pielęgniarek regulują następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 160 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 123),
- ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1038 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1577 z późn. zm.), dalej jako k.s.h.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej pielęgniarki mogą wykonywać zawód w ramach działalności leczniczej na zasadach określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych po wpisaniu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Działalność lecznicza pielęgniarki może być wykonywana w formie:

1. jednoosobowej działalności gospodarczej jako indywidualna praktyka pielęgniarki, indywidualna praktyka pielęgniarki wyłącznie w miejscu wezwania, indywidualna specjalistyczna praktyka pielęgniarki, indywidualna specjalistyczna praktyka pielęgniarki wyłącznie w miejscu wezwania, indywidualna praktyka pielęgniarki wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład lub indywidualna specjalistyczna praktyka pielęgniarki wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład,
2. spółki cywilnej, spółki jawnej albo spółki partnerskiej jako grupowa praktyka pielęgniarek.

Działalność ta zwana jest „praktykami zawodowymi” i nie jest prowadzeniem podmiotu leczniczego.

Zasady funkcjonowania spółki partnerskiej określa w największej mierze Kodeks spółek handlowych, podczas gdy spółka cywilna funkcjonuje na podstawie Kodeksu cywilnego.

Kluczowe z punktu widzenia wspólników wymienionych spółek są dwie różnice – zakres odpowiedzialności za długi spółki oraz zdolność spółki partnerskiej do bycia podmiotem praw i obowiązków.

Spółką partnerską jest spółka osobowa, utworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą. Ze względu na szczególny charakter mogą ją zawiązać wyłącznie osoby fizyczne posiadające uprawnienia do wykonywania wybranych wolnych zawodów m.in. osoby, które posiadają prawo wykonywania zawodu pielęgniarki. Wszyscy partnerzy muszą posiadać uprawnienia do wykonywania wolnego zawodu. Dodatkowo kodeks spółek handlowych dopuszcza zawiązanie spółki partnerskiej w celu wykonywania więcej niż jednego wolnego zawodu, pod warunkiem, że odrębna ustawa nie stanowi inaczej.

Główną korzyścią działania w formie spółki partnerskiej jest ponoszenie zawężonej odpowiedzialności za zobowiązania spółki. W ramach zobowiązań spółki partnerskiej rozróżnia się zobowiązania powstałe w związku z wykonywaniem wolnego zawodu w spółce od zobowiązań, które nie pozostają w takim związku. Partner nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem przez pozostałych partnerów wolnego zawodu w spółce. Ponadto nie odpowiada również za zobowiązania spółki będące następstwem działań lub zaniechań osób zatrudnionych przez spółkę na podstawie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego, które podlegały kierownictwu innego partnera przy świadczeniu usług związanych z przedmiotem działalności spółki (art. 95 § 1 k.s.h.). Oznacza to, że gdyby np. jedna z pielęgniarek – partnerów popełniła błąd w sztuce pielęgniarskiej, odpowiedzialność za ten błąd nie obciążą pozostałych partnerów.

Za zobowiązanie niepozostające w związku z wykonywaniem wolnego zawodu tj. za pozostałe zobowiązania spółki (np. wynajem lokalu, zobowiązania związane z dostawą mediów) partnerzy odpowiadają jednak całym swoim majątkiem bez ograniczeń solidarnie z pozostałymi partnerami oraz ze spółką.

W tym miejscu należy dodać, iż wspólnicy w stosunkach wewnętrznych mogą inaczej uregulować zasady odpowiedzialności za zobowiązania spółki np. ograniczyć odpowiedzialność niektórych z nich. Wywołuje to jednak tylko skutki wewnątrz spółki z prawem regresu pomiędzy wspólnikami, a umowne zwolnienia od udziału w stratach nie modyfikują odpowiedzialności przewidzianej na podstawie art. 22 § 2 k.s.h.

W przypadku spółki cywilnej wspólnicy odpowiadają solidarnie za zobowiązania spółki. Oznacza to, że każdy wspólnik odpowiada za całość zobowiązań spółki do pełnej wysokości, całym swoim majątkiem, a więc także swoim majątkiem osobistym, odrębnym od majątku spółki. Ten rodzaj odpowiedzialności uprawnia wierzyciela spółki do żądania całości lub części świadczenia od każdego wspólnika z osobna, od kilku z nich bądź od wszystkich wspólników łącznie, a spełnienie świadczenia przez któregokolwiek z nich zwalnia pozostałych.

Drugą podstawową różnicą pomiędzy spółką cywilną oraz spółką partnerską jest stopień wyodrębnienia samej spółki od osób jej wspólników. Spółka partnerska jako spółka osobowa może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana.

W przypadku spółki cywilnej wygląda to zupełnie inaczej – spółka ta jest tylko umową zawartą pomiędzy jej wspólnikami. Na skutek zawarcia umowy spółki cywilnej nie powstaje żadna jednostka organizacyjna wyodrębniona od osób wspólników. Z powyższego wynika, że to wspólnicy łącznie nabywają prawa i obowiązki, są stronami postępowań administracyjnych, czy sądowych.

II. Czy oprócz pielęgniarek z kursem kwalifikacyjnym - pielęgniarce środowiskowej w punkcie nauczania i wychowania mogą pracować w spółce pielęgniarce środowiskowe lub pielęgniarce z licencjatem, czy tylko magister pielęgniarstwa i z jakim stażem zawodowym?

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Nr 139, poz. 1133) do sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniem uprawniona jest pielęgniarka, która:

- ukończyła szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania lub
- ukończyła kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania lub
- odbywa szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania lub
- odbywa kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania lub
- posiada tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa oraz co najmniej trzyletni staż pracy w podstawowej opiece zdrowotnej, albo
- higienistka szkolna.

W konsekwencji pielęgniarka, która spełnia jeden z powyższych warunków dotyczących wymaganych przez przepisy prawa kwalifikacji, uprawniona jest do sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniem.

III. Czy przy przekształcaniu spółki cywilnej w NZOZ są jakieś wytyczne prawne co do kwalifikacji zawodowych odnośnie osoby/osób tworzących NZOZ, czy potrzebne jest wykształcenie wyższe, czy założycielem może być pielęgniarka dyplomowana?

Osobie zamierzającej wykonywać działalność leczniczą w formie podmiotu leczniczego ustawodawca nie stawia żadnych wymagań w zakresie wykształcenia. W świetle ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 160 z późn. zm.) podmiotem leczniczym może być każdy przedsiębiorca. Oznacza to, że przedsiębiorca – czy to w formie jednoosobowej działalności gospodarczej, formie spółki cywilnej, jak i w formie spółki handlowej poddanej regulacji Kodeksu spółek handlowych – może być podmiotem leczniczym, o ile wykonują we własnym imieniu działalność gospodarczą i spełnia odpowiednie warunki sanitarne, techniczne, przestrzenne i instalacyjne.

Aleksandra Krzemińska
RADCA PRAWNY